

Monumentnummer*: 531489

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 september 2013
Kadaster deel/nr 82651/32

Woonplaats* Maarsseveen
Gemeente* Stichtse Vecht
Provincie* Utrecht

Kadastrale gemeente* Maarsseveen
Sectie* C
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 437

Omschrijving**

Cluster 26. Fortwachterswoning.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

FORTWACHTERSWONING als onderdeel van het complex Werk bij Maarsseveen Omdat de meeste forten en andere (buiten de bebouwde kom gelegen) verdedigingswerken - wanneer er geen sprake was van mobilisatie of oefeningen - geen bezetting met militair personeel hadden, was er in veel gevallen een aparte woning of andersoortig onderkomen voor een beheerder of wachter. Soms had een dergelijk(e) woning of onderkomen tevens een andere functie, zoals die van sluiswachters- of brugwachterswoning. Voor wat betreft de locatie van een wachterswoning zijn geen duidelijke standaarden; het gebruikte bouw materiaal varieert, maar gewoonlijk is baksteen of hout toegepast. De fortwachterswoning bij het Werk bij Maarsseveen ligt aan de westzijde van het fort, in de oksel van de Maarsseveensevaart en de Herenweg op een verwijld grondperceel binnen de voormalige buitengrond.

Omschrijving

FORTWACHTERSWONING, daterend van omstreeks 1877-1878, van het Werk bij Maarsseveen, gelegen aan de westzijde van het fort, in de oksel van de Maarsseveensevaart en de Herenweg. De wit gesausde bakstenen woning is een eenlaags bouwwerk op rechthoekige plattegrond, gedekt door een zadeldak belegd met gesmoorde pannen, met op beide uiteinden een gemetselde schoorsteen. De zuidwestelijke (hoofd)gevel is symmetrisch ingedeeld met toegang met stoep onder bovenlicht en links en rechts twee

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door roeden verdeelde vensters. De indeling van de zuidoostelijke topgevel is gewijzigd en aan de noordoostelijke gevel aanbouwen.

Waardering

De FORTWACHERSWONING van het Werk bij Maarsseveen is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde bebouwing, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel uit de periode 1871-1886, namelijk een fortwachterswoning uit 1877-1878.

* Ensemblewaarden en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex en vanwege de kenmerkende ligging aan de keelzijde van het fort.

* Het onderdeel is representatief omdat het een voorbeeld is van een bij een verdedigingswerk ingerichte fortwachterswoning.

* Het onderdeel is redelijk gaaf bewaard omdat hoofdvorm en bouwkundige detaillering, alsmede diverse onderdelen intact zijn gebleven.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie